

Pompeu Fabra: el Mestre de la llengua

Rosa de les Neus Marco Palau

Pompeu Fabra és una d'aquelles figures imprescindibles en tota llengua, cultura i país. La seva trajectòria prolífica, lúcida i de referència va suposar un enorme pas endavant per a la llengua catalana, en què un dels seus majors valors va ser dotar la llengua d'una normativització necessària, d'unes gramàtiques i d'un diccionari capdavanters que situaven el català al nivell de les llengües més

estandarditzades del moment.

La contribució fabriana no finalitza només en la codificació de la llengua, sinó que també inclou altres peces filològiques, com obres ortogràfiques o manuals divulgatius. Per recollir l'àmplia producció del gramàtic i lexicògraf, Joan Solà i Jordi Mir han dirigit l'edició de les *Obres Completes*. El seu vuitè volum està dedicat a l'Epistolari fabrià i al Curs de llengua catalana per correspondència. Aquest volum ha estat possible gràcies al bon i exhaustiu treball dels seus curadors, Jordi Manent i Jordi Mir.

Jordi Manent s'encarrega de glossar la memòria històrica de Pompeu Fabra plasmada en el seu epistolari. Cartes trameses o rebudes, targetes postals, notes, telegrams o contractes conformen el material recopilat en aquest volum. La classificació de les cartes es complementa amb anotacions que ajuden el lector a contextualitzar i entendre les missives, informacions que provenen d'una minuciosa recerca lingüística i històrica. D'entre els interlocutors del Mestre de la llengua hi trobem en Joaquim Casas-Carbó, n'Antoni Maria Alcover, en Joan Coromines, en Lluís Nicolau

d'Olwer, na Maria Antònia Salvà o n'Antoni Rovira i Virgili, entre d'altres.

Com bé explica el curador de l'obra, Jordi Manent, la recopilació epistolar fabriana no ha resultat ser tasca fàcil a causa de la dispersió de les cartes, però sobretot, perquè la major part dels arxius epistolars es van perdre per l'acció del foc i de l'aigua. La singularitat d'aquest volum rau, doncs, en la publicació cronològica, conjunta i completa de les cartes trobades i conegudes fins al moment. Aquesta edició representa un pas endavant en el coneixement del gramàtic català, una obra amb un ampli valor lingüístic, filològic, sociolingüístic i històric.

En el mateix volum es troba el Curs de llengua catalana per correspondència, a cura de Jordi Mir, on es recopilen les lliçons i exercicis que Fabra va dirigir per formar persones competents en llengua catalana.

Sabem que a hores d'ara el curador de l'epistolari ha trobat noves missives que esperem que vegin la llum ben aviat. Mentrestant, ens delectarem amb aquesta obra, que ens ofereix l'oportunitat de conèixer encara més la vida i l'obra del Mestre de la llengua. »

Portada del volum 8 de les *Obres Completes* de Pompeu Fabra.

